

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet		
Kommunestyret		

Kommunedelplan Langøra 2012 - 2022. Fastsettelse av planprogram.

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Kommunestyret godkjenner rådmannens høringsforslag av 13.03.2012 lagt til grunn for et vedtak av planprogram til kommunedelplanen «Langøra med vannmiljø».
2. En finner at det under høringen av rådmannens forslag av 13.03.2012 er fremkommet begrunnede innvendinger mot deler av foreslåtte tiltak i planområdet og videre utredning av disse.
Følgende tiltak med tilhørende utredninger tas ut av planprogrammet:
- B; etablering av en kanal mellom Langøra Nord og flyplassens hovedrullebane,
- C; landfast moloforbindelse mellom området ved småbåthavna og Langøra Nord.
3. Behovet for havneutvidelse må gis en begrunnelse fra Trondheim Havn IKS. I tillegg pålegges tiltakshaver å redegjøre for eventuell konflikt mellom videre havneutvikling og innflygingsoperasjoner til flyplassen fra vest.
4. Alternativ til Avinors utfyllingstiltak i gamle elveløpet utredes av tiltakshaver.
5. Høringsforslaget av 13.03.2012 med de vedtatte endringer i pkt. 2 – 4 vedtas som endelig planprogram etter lovens § 11-13.

Til formannskap:

1. Forslag til planprogram for Langøra med vannmiljø, datert 13.03.2012.
2. Møtereferat 14.11.2011 mellom kommunen og berørte organer i planområdet.
3. Møtereferat 12.12.2011 mellom kommunen og berørte organer i planområdet.
4. Brev av 26.03.2012 fra Stjørdal jeger- og fiskerforening.
5. Brev av 27.04.2012 fra Norsk ornitologisk forening og Naturvernforbundet i Stjørdal.
6. Brev av 15.05.2012 fra Kystverket.
7. Brev av 18.05.2012 fra FRIFO.
8. Brev av 22.05.2012 fra NVE.
9. Brev av 01.06.2012 fra Nord-Trøndelag fylkeskommune.
10. Brev av 01.06.2012 fra NTNU Vitenskapsmuseet.
11. Brev av 04.06.2012 fra Statens vegvesen.

12. Brev av 09.07.2012 fra Fylkesmannen.

Til kommunestyret:

1. Forslag til planprogram for Langøra med vannmiljø, datert 13.03.2012.
2. Møtereferat 14.11.2011 mellom kommunen og berørte organer i planområdet.
3. Møtereferat 12.12.2011 mellom kommunen og berørte organer i planområdet.
4. Brev av 26.03.2012 fra Stjørdal jeger- og fiskerforening.
5. Brev av 27.04.2012 fra Norsk ornitologisk forening og Naturvernforbundet i Stjørdal.
6. Brev av 15.05.2012 fra Kystverket.
7. Brev av 18.05.2012 fra FRIFO.
8. Brev av 22.05.2012 fra NVE.
9. Brev av 01.06.2012 fra Nord-Trøndelag fylkeskommune.
10. Brev av 01.06.2012 fra NTNU Vitenskapsmuseet.
11. Brev av 04.06.2012 fra Statens vegvesen.
12. Brev av 09.07.2012 fra Fylkesmannen.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Referat fra møte 30.08.2012 mellom Avinor AS og Stjørdal kommune.

Saksopplysninger

I sak 93/11 gjorde formannskapet slikt vedtak om oppstart av et planarbeid for en egen kommunedelplan Langøra:

- 1. Formannskapet gir rådmannen i oppdrag å utarbeide en kommunedelplan for et planområde bestående av Langøra Nord og Sør med omgivelser, avgrenset av Stjørdalselva i sør og gjeldende regulering langs gamle elveløp i øst og nord.**
- 2. Planprogram etter Plan- og bygningslovens § 11-13 bygger på kommunestyrets vedtatte program for Halsøen/Langøra og utvides under hensyn til planområdeutvidelsen mot sør.**
- 3. Formannskapet gir rådmannen fullmakt til å utarbeide forslag til planprogram til offentlig høring og samtidig kunngjøring om planoppstart etter § 11-12.**
- 4. Formannskapet legger til grunn at partene, jamfør referat nr 3 datert 22.06.11 bidrar økonomisk til utredninger og planutarbeidelse. Formannskapet ber om at kostnader som tilfaller Stjørdal kommune blir fremmet i egen sak.**
- 5. Kommunen legger til rette for allmennheten ved å bygge gangforbindelse til Langøra Nord, og utvikler et ferdselsystem på øya som ivaretar naturens kvaliteter.**

I samsvar med vedtakets pkt. 2 og 3 utarbeidet Rådmannen et forslag til planprogram og kunngjorde offentlig ettersyn etter § 11-13 og samtidig oppstart av planarbeid etter § 11-12. Forslaget lå ute til høring i perioden 20.03. – 02.05.2012, men pga. en kommunikasjonssvikt måtte høringsfristen utvides med opptil 2 måneder i ett tilfelle. Utredningskostnader som tilfaller Stjørdal kommune behandles som egen sak i samsvar med vedtatt planprogram.

I brev av 20.11.2011 ber Stjørdal Båtforening om å bli tatt med på råd i drøftingene og ivaretatt som høringsinstans vedrørende permanent adkomst til Langøra.

Avinor har, som største tiltakshaver i planområdet, vært i en egen dialog med kommunen utover møtene med andre berørte. Avinors synspunkter og vurderinger er derfor fremmet gjennom møteaktivitet mellom partene.

Det innkom i alt 9 uttalelser under høringen.

Stjørdal jeger- og fiskerforening påpeker i brev av 26.03.2012 at sjøørretbestanden i Stjørdalselva er halvert de siste 10-årene med følge at vassdraget har vært fredet for all beskatning f.o.m. sesongen 2010. Leve- og beiteområdene til arten må derfor beskyttes. Utløpet av Gråelva og gruntvannsområder rundt havna og Langøra er viktige oppvekst-, beite- og overvintringsområder for sjøørret. Muligheten for å bygge opp igjen bestanden er avhengig av at disse områdene forvaltes på en fornuftig måte. For øvrig vil ethvert tiltak som øker strømningshastighet i elva forverre gyte og oppvekstområdene i elva.

Stjørdal lokallag av Norsk ornitologisk forening og Naturvernforbundet i Stjørdal har avgitt en felles uttalelse i brev av 27.04.2012.

Langøra Sør utgjør et friområde for fugle- og dyrelivet. Ved eventuell utnyttelse av området ønsker en at så mye som mulig av skogen her blir bevart i form av sammenhengende soner, og kantskog mot sjø og elv.

Utfylling i gamle elveløpet sør for hovedrullebanen vil komme i konflikt med områdets verdi som rasteområde for vannfugl. Store mengder av mudderfjære og gruntvann vil bli utradert. Et utfyllingstiltak her vil ødelegge et svært viktig våtmarksområde, og det protesteres på det sterkeste fra begge parter på et eventuelt utfyllingstiltak her.

Kystverket i brev av 15.05.2012: berømmer planprogrammet for å være oversiktlig, lettfattelig og på en god måte skisserer formål, planprosess og ulike behov for utredning og avklaringer i planarbeidet. Selv om det ikke er planer om statlige tiltak knyttet til Stjørdal havn og farled, vil Kystverket likevel være part i samsvar med reglene i Plan- og bygningsloven. Som et spesielt forhold til belysning i videre prosess anbefales det å avklare konsekvenser eller konflikter mellom lyssetting og instrumentering for innseiling til havna og innflyging til lufthavna.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) i brev av 18.05.2012:

En mener at Halsøenområdet må undersøkes for mulige forurensninger og hva som ligger bak de periodevise luktproblemer. Dette bør klarlegges gjennom det videre planarbeidet.

En kanal gjennom Langøra tror en ikke vil bedre forholdene i området.

Forslaget om gjenfylling av det gamle elveleiet anses som uakseptabelt og uforenlig med de mål FRIFO ønsker å fremme. I stedet foreslås «en kanal under flyplassen» utredet før Avinor eventuelt får gjennomslag for oppfylling av gamle elveleiet sør for rullebanen.

FRIFO ønsker ikke adgang for allmenheten til Langøra før kommunen sørger for tilfredsstillende tilrettelegging og vedlikehold her ute med bl.a. toalett-, søppel- og tilsynsordninger for ferdsel og opphold.

I stedet for bro over gamle elveleiet bør en undersøke muligheten for adkomst via Avinors nedlagte anleggsvei ut til Langøra Nord.

FRIFO fremmer også synspunkter på utenforliggende delområder som Tangen næringsområde, Molovika, Storvika, Sutterøy og småbåthavna. Sistnevnte bør etter FRIFO's mening inngå som del av kommunedelplanområdet.

Det savnes et område for vannsport, kajakk, vannski, seilbrett etc. innen planområdet.

FRIFO går imot utvidelse av Stjørdal havn og ber om at gasstankanlegget fjernes, eventuelt legges i fjell.

Dersom Trondheim Havn IKS ikke skulle være interessert i å opprettholde Stjørdal havn, bør hele dagens havneområde omgjøres til friluftsområde.

Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) i brev av 22.05.2012:

Det må gis en grundig beskrivelse av hvordan ulempene for friluftsliv og naturmangfold kan reduseres i størst mulig grad som følge av byggetiltak innen planområdet.

Tiltak i vassdraget er underlagt vannressurslovens § 8 om konsesjonsplikt. Unntak gjelder for tiltak som ikke endrer vannføring og vannstand i hht. lovens § 20, dersom tiltaket inngår i reguleringsplan.

Av hensyn til forutsigbarheten i kommunedelplanleggingen bør det konkluderes med om tilstrekkelig sikkerhet mot naturfarer (flom, erosjon, isgang, skred) vil bli oppnådd.

Havnivåstigning må også inngå i vurderingene. Det bør sannsynliggjøres at eventuelle avbøtende tiltak vil ligge innenfor akseptable miljømessige rammer. Dette siste må foreligge senest på et detaljreguleringsnivå.

Tiltak i planområdet må ikke være til hinder for kraftproduksjons- og kraftoverføringsanlegg.

Nord-Trøndelag fylkeskommune i brev av 01.06.2012:

Det anbefales utarbeidet en fremdriftsplan for hele planprosessen frem til endelig vedtak.

Som alternativ til gangbro Tangen – Langøra bør alternativ med delvis fylling og delvis gangbro, men da med analyse av strømnings- og sedimenteringsforhold.

Spørsmålet om utredning av eventuelle kulturminner under vann er oversendt Vitenskapsmuseet i Trondheim.

Statens vegvesen i brev av 04.06.2012:

Ser på fremlagte programforslag som akseptabelt og har ingen spesielle merknader for øvrig.

NTNU Vitenskapsmuseet i brev av 01.06.2012:

En ber om at kommunedelplanen viser til Kulturminnelovens bestemmelser vedrørende kulturminner under vann, jfr. lovens § 14 hvor alle planer med tiltak i sjø må vurderes av faginstansen (NTNU Vitenskapsmuseet) før det kan gjøres vedtak i planene.

Generelt gjelder at i fremtidige reguleringsplaner som kommunedelplanen vil ligge til grunn for, og som åpner for alle typer regulering av og inngrep i sjø eller vassdrag, må det påregnes at NTNU/Vitenskapsmuseet kan kreve å gjennomføre en marinarkeologisk befaring på stedet.

Kostnadene ved slike undersøkelser må dekkes av tiltakshaver.

Dersom kulturminner etter § 14 avdekkes, så kan disse ikke frigis gjennom en plan. Det må da søkes Riksantikvaren om dispensasjon fra loven i hvert enkelt tilfelle.

Fylkesmannen i brev av 09.07.2012:

Det er positivt at kommunen gjennom planprogrammet velger å se på tiltakene samlet, i stedet for hvert enkelt tiltak hver for seg. De skisserte utredningsbehov vurderes samlet å gi et godt grunnlag for fremtidige beslutninger.

Fylkesmannen viser til tidligere uttalelser til enkelttiltak innenfor planområdet.

Flere nye tiltak som fremtidig terminalutvikling på Langøra Sør og gamle elveløpet kommer i konflikt med nasjonale og regionale miljøverdier.

Utvidelse av Stjørdal havn må, foruten hensynet til våtmarksverdier påvirket av strømningsforhold og vannutskifting i området Gråelva – Halsøen, også redegjøre for behovet for utvidelsestiltaket.

Mht. tiltakene kanal Langøra (tiltak B), molo over til Langøra med kanalisering av Gråelva (C) og gangbro til Langøra (D) er disse av en slik karakter og berører regionale og nasjonale miljøverninteresser på en slik måte at det allerede nå signaliseres muligheter for innsigelse dersom tiltakene fremmes i et konkret planforslag.

Omdisponering av Langøra Sør og gamle elveløpet til terminalformål (tiltak F og G) tilsier at Langøra Sør først kartlegges nærmere. Det samme gjelder gamle elveløpet.

Generelt bør planprogrammet gi tilstrekkelige beskrivelser av tiltakene med begrunnelser, antatte problemstillinger som skal belyses og hvilke alternativer som vil bli vurdert.

Vurdering

Rådmannen konstaterer at det under høringen er uttrykt stor skepsis til noen av tiltakene i planprogramforslaget.

Etablering av kanal mellom Langøra og hovedrullebanen, og den tilhørende moloforbindelsen til Langøra fra nord, vil etter rådmannens syn være så konfliktfylte og usikre i en videre prosess at begge tiltakene bør utgå av planprogrammet.

Broforbindelse fra Tangen og over til Langøra er også omstridt med Fylkesmannens signalisering av en mulig innsigelse under planbehandlingen. Til tross for både denne og tidligere uttalelse fra Fylkesmannen til kommunedelplan Stjørdal tettsted i 2005, finner rådmannen det likevel riktig å legge kommuneplanens broforbindelse til grunn for videre planprosess. Dette er også gjort i kommuneplanforslaget slik det ble lagt frem til ny behandling i formannskapet 20.09.2012.

Avinors foreslåtte terminalutvikling på Langøra Sør og i gamle elveløpet er også konfliktfylte. Men rådmannen er innstilt på at dette tiltaket fortsatt vil inngå i kommunedelplanen. Men da med den uttrykkelige forutsetning at utredningskravene i høringen blir ivaretatt i videre prosess.

Av andre merknader til programforslaget vil rådmannen innstille på at behovet for havneutvidelsen blir begrunnet mer dokumentarisk fra Trondheim Havn IKS enn hittil. I tillegg må tiltakshaver også utrede eventuell konflikt mellom videre havneutvikling og innflygningsoperasjoner til flyplassen fra vest.

Når det gjelder FRIFO's mange nye utredningskrav, finner rådmannen ikke å kunne imøtekomme alle disse. Noen av kravene er allerede ivaretatt av tidligere utredninger og nye i programforslaget.

NVE's påpeking av ulike typer av naturfare vil bli ivaretatt av ROS-analysen som vil følge kommunedelplanen.

Vitenskapsmuseets påpeking av lovens krav om registrering av marine kulturminner vil bli fulgt i videre prosess.

Fylkesmannens påpeking av tiltakenes beskrivelser og begrunnelser samt antatte problemstillinger vil bli ivaretatt i den videre planprosessen. Alternativer vil bli belyst i tilfellet utfylling i gamle elveløpet.